

K a r b i d

Właściwości i warunki techniczne dostawy

~~PN~~
~~C-720~~

I. Określenie.

Węglík wapnia (calcium carbide) – CaC_2 – skrót „karbid” jest produktem otrzymywanym na drodze elektrotermicznej; barwa karbidu od ciemno-brunatnej do szarej, przełom krystaliczny. Jakość karbidu zależna jest od stopnia ziarnistości i wydajności gazu.

II. Wymagane właściwości.

1) Ziarnistość: karbid dostarcza się w nieregularnych kawałkach o następujących granicznych wymiarach:

drobny karbid: 2/4 mm, 4/8 mm i 8/15 mm.

gruby karbid: 15/25 mm, 25/35 mm, 35/50 mm i 50/80 mm.

Zawartość mialu, przechodzącego przez otwory sita o oczkach wielkości 1 mm², nie powinna przekraczać 5% ciężaru netto.

2) Wydajność: wydajność karbidu określa się ilością litrów surowego acetyleny wytworzonego z jednego kilograma karbidu przez zanurzenie w nadmiarze wody.

Wydajność acetyleny z 1 kg karbidu powinna wynosić dla karbidu o ziarnistości 25/35 mm, 35/50 mm lub 50/80 mm – 270 litrów, dla karbidu o ziarnistości 8/15 mm, 15/25 mm – 250 litrów.

Liczby te rozumie się z tolerancją 3%.

Dla karbidu o ziarnistości poniżej 8 mm minimum wydajności nie jest gwarantowane.

Partje karbidu o ziarnistości powyżej 8 mm mogą być odrzucone, jeżeli wydajność nie osiąga przynajmniej 230 litrów (patrz § V, 2).

3) Zanieczyszczenia karbidu: wolne związki fosforowe w nieoczyszczonym acetyleny dopuszcza się tylko w ilości do 0,08% *) w przeliczeniu na fosforowodór (PH_3).

III. Pobieranie próbek.

Pobieranie próbek należy uskutecznić w zasadzie w fabryce wysyłającej w obecności przedstawiciela odbiorcy. Jeśli próbka pobierana jest u odbiorcy (na wypadek reklamacji), wówczas niezbędna jest obecność przedstawiciela dostawcy.

Próbki pobiera się czerpakiem z 10% dostarczonej ilości karbidu w ten sposób, aby łączny ciężar próbek nie był niższy od 12 kg, ilość zaś z jednego bębna – nie niższa od 1 kg; jeżeli partja karbidu składa się przeważnie z dużych kawałków (50/80 mm) – wówczas ilość karbidu, pobrana z jednego bębna, nie może być niższa od 2 kg.

Na życzenie odbiorcy można sprawdzić stosunek procentowy pyłu, wysypując karbid z wybranych bębnow na sito o wielkości oczek 1 mm². Jeżeli ciężar pyłu wynosi mniej niż 5% ciężaru całkowitego, nie bierze się pod uwagę i nie uwzględnia przy próbkach; wydzielony pył należy później znowu domieszać do karbidu.

Pobrane próbki należy wymieszać i z uzyskanego materiału odsypać próbki po 3 kg do 4-ch naczyń blaszanych. Naczynia te należy szczelnie załutować, opatrzyć pieczęciami i umieścić kartki z nazwą towaru i znakiem umownym. Równocześnie z pobraniem próbek należy sporządzić w 2-ch egzemplarzach odpowiedni protokół, zawierający następujące dane:

data i miejsce pobrania,

nazwiska osób pobierających próbki,

data i numer zamówienia dostarczonej partji karbidu,

nazwisko odbiorcy towaru,

nazwa wytwórni,

znak umowny, jakim zaopatrzone naczynie z próbkami.

Z 4-ch pobranych próbek jedną poddaje się natychmiast analizie u dostawcy, druga i trzecia są do dyspozycji odbiorcy, czwarta zaś pozostaje u dostawcy.

IV. Metody badań.

1) Ziarnistość i zawartość mialu sprawdza się przy pobieraniu próbek.

2) Oznaczanie wydajności acetyleny.

Oznaczanie wykonywa się przy pomocy wytwornicy dopływowej typu Zakładów „Elektro” w Łaziskach Górnych do całkowitego zgazowania o jednorazowym ładunku ok. 0,6 kg. Woda wytwornicy na krótko przed wykonaniem oznaczenia powinna być nasycona acetyleny.

*) Liczba tymczasowa.

nem. Otrzymałą objętość surowego acetyleny sprowadza się do temperatury 15° i ciśnienia 760 mm słupa rtęci bez poprawki na prężność pary wodnej. Należy zbadać wydajność całej próbki.

V. Wymagania handlowe.

1) Opakowanie.

Karbid powinien być dostarczony w blaszanych bębnach (o zawartości ok. 50 kg lub 100 kg netto), zaopatrzonych w znak wytwórni. Bębny powinny być szczelne, uniemożliwiające dostęp wody i powietrza oraz powinny odpowiadać przepisom kolejowym.

2) Cena.

Cenę karbidu, jeżeli nie ustalono innych warunków, rozumie się za 100 kg netto, łącznie z opakowaniem w bębnach o zawartości ok. 50 kg lub 100 kg loco stacja nadawcza.

Cena karbidu może ulec redukcji w wypadku różnic między gwarantowaną i rzeczywistą wydajnością acetyleny.

Przykład: Dostarczony karbid o ziarnistości 50/80 mm, którego wydajność wynosi tylko 246,5 litrów, powoduje redukcję ceny jak następuje:

Zagwarantowana wydajność	270,0 litrów
Po potrąceniu tolerancji 3%	8,1 litra
	261,9 litrów
Rzeczywista wydajność	246,5 litrów
Niedobór	15,4 litrów

Redukcja ceny wynosi zatem:

$$\frac{\text{cena karbidu} \times 15,4}{270}$$

Transport odbywa się na ryzyko odbiorcy.

3) Termin wnoszenia reklamacji:

Reklamacje mogą być wniesione w ciągu 4-ch tygodni, licząc od dnia nadejścia do stacji przeznaczenia. Reklamacja odnosi się tylko do ilości, znajdujących się jeszcze u odbiorcy w chwili pobierania próbek.

4) Kontrola analiz.

Odbiorca ma prawo skontrolować w terminie do 4 tygodni wyniki analizy, uskutecznionej w fabryce dostarczającej; w tym celu należy wysłać, jeżeli nie ustalono inaczej, jedną próbkę pod adresem: „Chemiczny Instytut Badawczy w Warszawie”, który posiada potrzebne do przeprowadzenia analiz typowe przyrządy. Jeżeli dostawca kwestionuje wyniki tego badania, wówczas wykonywana jest analiza próbki, znajdującej się u dostawcy. Wynik tej analizy obowiązuje obie strony. Musi ona być wykonana w ciągu 8 tygodni od chwili przeprowadzenia pierwszej analizy. Koszta analizy powtórnej ponosi strona przegrywająca.

PROTOKÓŁ

pobrania próbek karbidu w myśl rozdz. III normy karbidu (PN/C-720).

Niżej podpisani:

1) p. przedstawiciel dostawcy

2) p. przedstawiciel odbiorcy

pobrali dnia w

próbki z partii karbidu dostarczonej przez firmę

firmie

według zamówienia Nr. z dnia

ciężar netto przesyłki kg

ilość bębnow sztuk

wagon Nr.

wysłany ze stacji dnia

Oddano próbek o ciężarze kg

przedstawicielowi firmy oraz firmy

Naczynia z próbkami zabezpieczono, jak następuje:

Poddano natychmiast analizie 1 próbkę w laboratorium dostawcy

..... z następującym wynikiem

Uwagi o zapakowaniu względnie stwierdzonych brakach opakowania

Data

Podpis

N2B/N 331

UWAGA: Tak odbiorca, jak i dostawca mogą skorzystać z usług fachowców uprawnionych przez Chemiczny Instytut Badawczy do pobierania próbek. Lista uprawnionych zostanie ogłoszona przez wyżej wymieniony Instytut.

Nr. Inw. 1487

Publikacja ze zbiorów Biblioteki Głównej AGH w Krakowie

Biblioteka Główna
AGH w Krakowie

Polskie Normy wydane w latach 1924-1945. Digitalizacja i rozpowszechnienie

projekt dofinansowany ze środków budżetu państwa, przyznanych przez Ministra Nauki w ramach
Programu Społeczna Odpowiedzialność Nauki II - moduł: Wsparcie dla bibliotek naukowych

01.12.2024-30.11.2025

BIBL/SP/0002/2024/02

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego
